

**Bryssel den 26 november 2024
(OR. en)**

16238/24

LIMITE

**JAI 1755
MIGR 435
RELEX 1510**

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Hantering av migration – Överväga nya sätt att förebygga och motverka irreguljär migration

Att uppmuntra medlemsstaterna till diskussion om ”nya och innovativa” lösningar på migrationsområdet är en topprioritering under det ungerska ordförandeskapet. Ordförandeskapet har därför, med början vid det informella mötet mellan justitie- och inrikesministrarna den 22 juli 2024, inlett en rad diskussioner om möjliga innovativa strategier på migrationsområdet med särskilt fokus på förbättring av Europeiska unionens (EU) åtgärder inom migrationens yttre dimension och behovet av en starkare återvändandepolitik. I detta sammanhang förde Coreper den 16 september en omfattande diskussion om hur EU:s återvändandesystem kan göras mer effektivt. Den visade medlemsstaternas engagemang när det gäller att snabbt ta itu med alla relevanta aspekter. Under diskussionen nämnde ett antal medlemsstater att ”knutpunkter för återvändande” är en av de potentiella ”nya” lösningar som bör undersökas ytterligare.

Vid rådets möte (rättsliga och inrikes frågor) den 10 oktober 2024 enades ministrarna om att översynen av den nuvarande rättsliga ramen för återvändande bör tillåta möjliga innovativa lösningar, såsom ”knutpunkter för återvändande”. De betonade att genomförbarheten av sådana lösningar bör undersökas noga av experter, i full överensstämmelse med EU-rätten och internationell rätt och med ett starkt åtagande att upprätthålla de grundläggande rättigheterna. I syfte att undersöka de operativa aspekterna förde strategiska kommittén för invandring, gränser och asyl (Scifa) en strategisk diskussion om konceptet med ”knutpunkter för återvändande” vid sitt möte den 14 november 2024. Syftet med diskussionen var att undersöka viktiga förutsättningar och skyddsåtgärder i samband med konceptet. Diskussionerna kommer att fortsätta på expertnivå för att analysera de tekniska och rättsliga aspekterna av konceptet i syfte att vägleda det fortsatta arbetet i denna fråga.

Slutligen kommer en inledande diskussion i samband med den kommande översynen av *begreppet säkert tredjeland* att äga rum vid Corepers möte den 11 december.

Parallellt med dessa diskussioner om innovativa lösningar diskuterade Coreper den 30 oktober syriska flyktingars frivilliga återvändande på grundval av ett icke-officiellt dokument som lagts fram av kommissionen. Diskussionen följdes av ett informellt frukostmöte med FN:s flyktingkommissariat (UNHCR) och Internationella organisationen för migration (IOM) i början av december.

Irreguljär migration till Europa fortsätter att vara en allvarlig utmaning, som förvärras av flera bakomliggande orsaker. Vi ser därför en omfattande politisk förändring i Europa som ger ny kraft åt vårt arbete. En tydlig signal om denna förändring finns i Europeiska rådets slutsatser av den 17 oktober 2024, där det betonades att ”nya sätt att förebygga och motverka irreguljär migration [...] [bör] övervägas”¹.

Ordförandeskapet vill understryka att omsättningen av vissa ”nya” lösningar i praktiken kräver ett brett spektrum av initiativ inom migrationens yttre dimension, samtidigt som oavsiktligt skapande av nya migrationsrutter eller ytterligare bördor för EU:s medlemsstater måste undvikas. Att utveckla nytt samarbete och fördjupa det befintliga samarbetet med våra partner från tredjeländer som är ursprungs- och transitländer är avgörande i denna strävan. Det är en integrerad del av den hållbara genomförandeprocessen och en viktig faktor för att avsevärt kunna minska antalet olagliga avresor och ytterligare förbättra situationen för migranter, asylsökande och flyktingar så nära deras ursprungsland som möjligt.

¹ Dok. 25/24, Europeiska rådets möte (17 oktober 2024) – Slutsatser.

Ordförandeskapet är fast övertygat om att alla bärkraftiga ”innovativa” lösningar bör bygga på gemensamma mål, samarbete och ömsesidigt förtroende, i linje med Team Europe-strategin, och även bör säkerställa stöd från multilaterala och regionala institutioner. Dessutom bör alla lösningalternativ först analyseras utifrån om de är praktiskt genomförbara så att det finns möjlighet att komma överens om dem med en viss partner från ett tredjeland. Dessa principer bör fungera som en vägledande ram för vårt pågående arbete, vilket kan inbegripa utveckling av en omfattande ”verktygslåda” som beskriver de instrument som står till vårt förfogande för att uppfylla vårt kollektiva ansvar tillsammans med partner från tredjeländer. Åtgärder som syftar till att underlätta och möjliggöra samarbete med våra partner som är villiga att delta i genomförandet av ”nya” initiativ bör bygga på användning av alla EU:s relevanta politiska åtgärder, instrument och verktyg, däribland diplomati, utveckling, handel och viseringar, men även på bilaterala verktyg från vissa medlemsstater i en Team Europe-anda. Åtgärder såsom ökat återanpassningsstöd, stöd vid frivilligt återvändande av irreguljära migranter bosatta i partnerlandet till deras ursprungsländer, frivillig vidarebosättning, särskild kapacitetsuppbyggnad och särskilt tekniskt stöd, lagliga migrationsvägar i enlighet med nationella befogenheter och operativt samarbete (även med medverkan av relevanta EU-byråer) bör också användas. Dessutom bör uppmuntrande av frivilligt återvändande och intensifiering av vårt samarbete med UNHCR, IOM och andra relevanta organisationer ingå i denna verktygslåda.

Frågor till ministrarna:

- 1. Håller ni med om att vi parallellt med det tekniska arbetet med innovativa lösningar måste fastställa en uppsättning politiska åtgärder, instrument och verktyg på EU-nivå (”verktygslåda”) i syfte att säkerställa en samordnad användning av dem och därigenom öka vårt gemensamma inflytande och minska bördan för partner från tredjeländer som är villiga att delta i genomförandet av ”innovativa lösningar” i samband med migration?*
- 2. Vilka åtgärder anser ni bör ingå i denna omfattande ”verktygslåda”?*